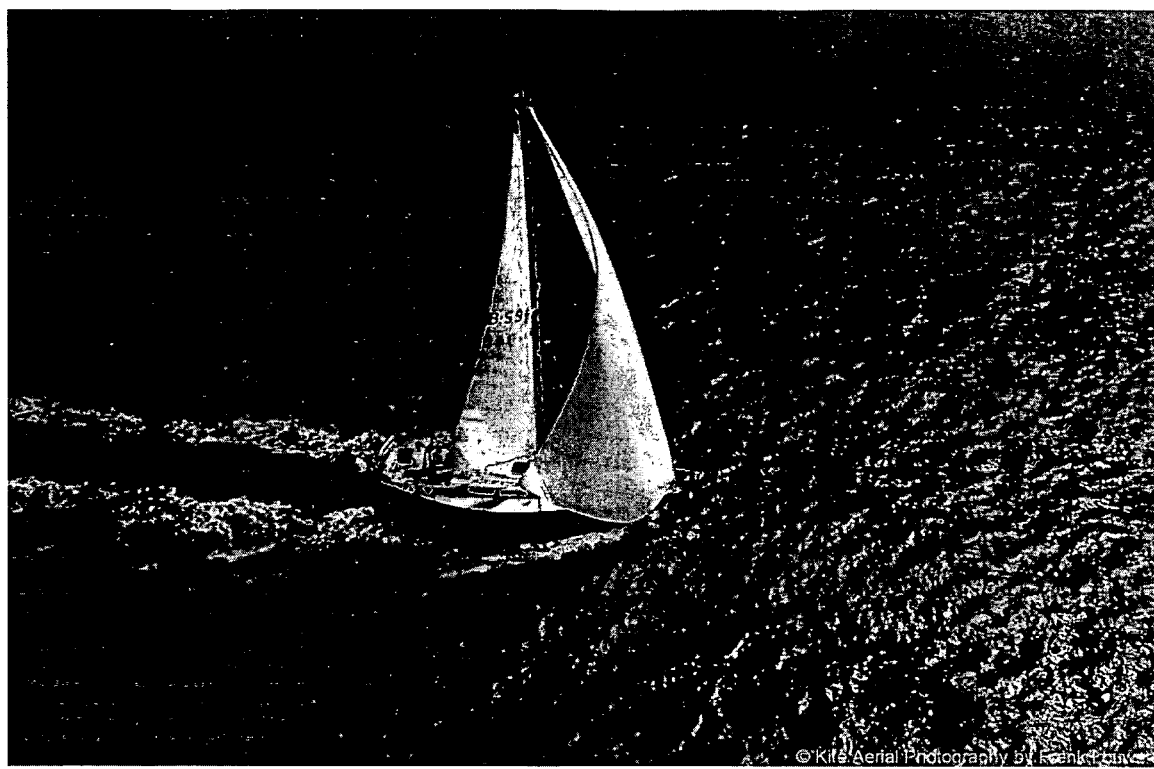

75546

Recreatietellingen Westerschelde 2002

Werkgroep Recreatie-onderzoek Deltawateren

12/10/02
JSE

INHOUDSOPGAVE

0. Samenvatting	4
0.1 De tellingen in 2002	4
0.2 Vergelijking met eerdere tellingen	4
1. Inleiding	6
2. De resultaten van de tellingen in het Westerscheldegebied	7
2.1 Waargenomen personen in het Westerscheldegebied	7
2.1.1 Waargenomen zeeaaaspitters (bij laag water) in het Westerscheldegebied	8
2.1.2 Waargenomen sportvissers in het Westerscheldegebied	9
2.1.3 Waargenomen handkokkelvissers in het Westerscheldegebied	9
2.1.4 Waargenomen recreanten in het Westerscheldegebied	9
2.1.5 Waargenomen fietsers in het Westerscheldegebied	10
2.1.6 Waargenomen overige recreanten in het Westerscheldegebied	11
2.2 Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied	11
2.3 Waargenomen zeehonden in het Westerscheldegebied	14
2.4 Overige waarnemingen in het Westerscheldegebied	15
3. Vergelijking van de uitkomsten van de Westerscheldetellingen 1998 met de tellingen in 1990	16
3.1 Inleiding	16
3.2 Waargenomen personen in het Westerscheldegebied	16
3.2.1 Waargenomen zeeaaaspitters in 1990, 1998 en 2002	17
3.2.2 Waargenomen sportvissers in 1990, 1998 en 2002	17
3.2.3 Waargenomen handkokkelvissers in 1990, 1998 en 2002	18
3.3 Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied	18
3.4 Waargenomen zeehonden in het Westerscheldegebied	19

BIJLAGEN

1. Vluchtroute
- 2a. Telgebieden Westerschelde
- 2b. Kaartje overzicht telgebieden
3. Cijferbijlagen

Middelburg, april 2003

Werkgroep Recreatie-onderzoek Deltawateren

Provincie Zeeland: ing. J.F. Brillman, F.Ch. Broodman, mr. F.M.M. van Pelt
Rijkswaterstaat – Directie Zeeland: C.F.M. Castel-Smeets, J.Poppe

Rapportage:

Provincie Zeeland, Afdeling Economie: Ben Zielschot

0. Samenvatting

0.1 De tellingen in 2002

In 2002 zijn vanuit een vliegtuig recreatietellingen verricht in het Westerscheldegebied. In totaal is op 14 dagen vanuit een vliegtuig geteld: 9 tijdens laagwater en 5 met hoogwater. De weersomstandigheden waren over het algemeen matig. Gemiddeld zijn tijdens de tellingen 379 personen, 168 vaartuigen waarvan 54 stilliggend en 114 varend, 32 zeehonden bij laag water en 51 overige zaken waargenomen. De grootst getelde aantallen waren 945 personen, 359 vaartuigen en 54 zeehonden.

Personen

De 379 personen bestonden uit 5 zeeaasspitters (gemiddeld 7 bij laagwater), 55 sportvisser, 0 handkokkelvisser, 267 overige recreanten en 52 (brom)fietsers).

De locaties met gemiddeld de meeste waarnemingen zijn:

zeeaasspitten:	Platen van Hulst (gem 2/lw) en Hoek van Borsele – Sloehaven (gem 1/lw)
sportvisser:	Kanaal Terneuzen-Gent – De Griete (gem 26/hw), Handelshaven - Nummer Een (gem 18/hw) en Platen van Hulst (15/hw)
handkokkelvisser:	In totaal slechts 3 waarnemingen: Schor van Baalhoek;
recreanten:	Sloehaven – Buitenhaven Vlissingen (gem 42), Hoek van Borsele – Sloehaven (gem 26) en Schor van Baalhoek (gem 24). Op de platen zijn gemiddeld 13 recreanten geteld.
(brom)fietsers:	Op onderhoudswegen gedurende 4 tellingen duidelijk opgegeven: Oever Hoofdplaat (gem 15) en Sloehaven – Buitenhaven Vlissingen (gem 9).
overige recreanten:	Dit betreft in totaal, dus niet gemiddeld, 2 groentesnijders en 2 fuikenlichters, allen waargenomen in gebied Platen van Hulst.

Vaartuigen

Van de 168 vaartuigen zijn er 122 aangetroffen in watergebieden, 32 in oevergebieden en 14 op de platen. Gemiddeld betreft het 91 kajuitzeilboten, 32 motorkruisers, 20 sportvisbootjes, 4 zeilplanken, 3 open zeilboten en 1 sportvisverhuurbeden en 17 'overige' vaartuigen geteld.

De voornaamste locaties van aantreffen van de meest voorkomende categorieën zijn:

kajuitzeilboten/motorkruisers:	Wielingen (gem 37), Honte/Schaar van Spijkerplaat (gem 16) en Vaarwater langs Hoofdplaat (gem 9)
sportvisboten:	Oostgat/Deurloo (gem 3), Wielingen (gem 3), Everingen (gem 2) en oevergebied Kanaal Terneuzen – De Griete (gem 2)
slikliggers (onder overig):	Kanaal Terneuzen – De Griete (gem 4) en Platen van Hulst (gem 4)
zeilplanken:	Stranden Zeeuwsch-Vlaanderen, stranden Walcheren en Hoek van Borsele – Sloehaven: al deze gebieden gemiddeld 1

Zeehonden

Tijdens de 9 teldagen met laagwater zijn in totaal 285 zeehonden geteld. Dit betekent een gemiddelde van 32 per telling. De meeste zeehonden zijn waargenomen op de Platen van Valkenisse (gem 11), Hooge Platen/Hooge Springer (gem 7) en Rug van Baarland/Molenplaat (gem 6).

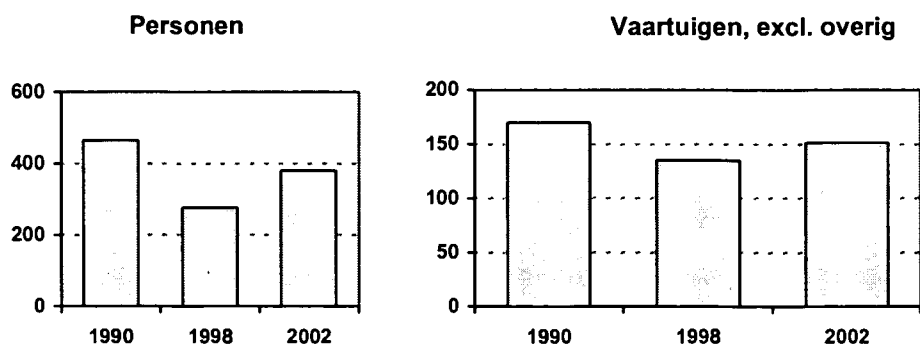
Overige waarnemingen

De gemiddeld 51 overige waarnemingen betreffen 43 auto's/tractoren, 3 honden, 3 paarden en 2 trailers. Tevens is op twee dagen een dolfin waargenomen: 1 maal bij de Kapellebank en 1 maal in watergebied Middengat.

0.2 Vergelijking met eerdere tellingen

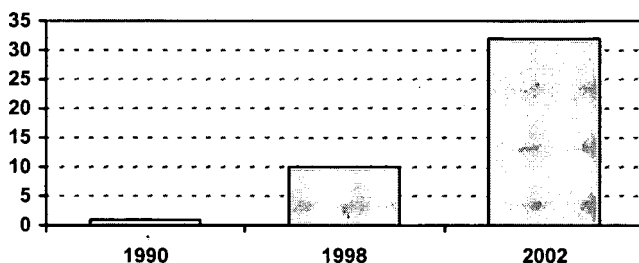
Ook in 1990 en 1998 hebben er tellingen plaatsgevonden in het Westerscheldegebied. De weersomstandigheden voor watersport en oeverrecreatie in 1998 en 2002 zijn redelijk vergelijkbaar. In 1990 waren de omstandigheden het best. De recreatieve activiteit was in 1990 het grootst. De gemeten activiteiten in 2002 waren groter dan in 1998. Een en ander duidt toch wel op een stabilisering van de activiteiten de afgelopen jaren.

In de volgende twee grafieken volgt een overzicht m.b.t. het gemiddeld aantal waargenomen recreanten en vaartuigen (exclusief overig = slikliggers, kano's, rubberbootjes e.d.).

De cijfers m.b.t. het aantal personen zijn in 2002 niet goed vergelijkbaar met eerdere jaren. Dit heeft te maken met de omstandigheid dat in 2002 ook geteld is op de onderhoudswegen naast de dijken. Dat is in eerdere jaren niet gebeurd. Hierdoor zijn in 2002 circa 50 personen meer geteld.
Het gemiddeld getelde aantal zeehonden was in 2002 veel groter dan bij voorgaande tellingen:

Zeehonden

Vervolgens volgen nog enige bijzonderheden voor enkele categorieën:

- zeeaasspitters:** In 2002 zijn gemiddeld 7 zeeaasspitters geteld. Dat is minder dan in 1990 en 1998 toen er gemiddeld respectievelijk 9 en 12 geteld zijn. In de oevergebieden van Zeeuwsch-Vlaanderen is het aantal spitters gehalveerd.
- sportvisser:** Na een stijging van het aantal sportvissers in 1998 t.o.v. 1990 van gemiddeld 102 naar 190 (bij hoogwater) daalde dat aantal weer naar gemiddeld 141 in 2002.
- handkokkelvissers:** In 2002 zijn slechts op 1 dag 3 handkokkelvissers waargenomen. In 1998 en 1990 werd gemiddeld 1 visser geteld: meer dus.
- vaartuigen:** In 2002 zijn gemiddeld 11% minder vaartuigen geteld dan in 1990. Vooral het gemiddeld aantal waargenomen open zeilboten (-80%) en het aantal zeilplanken (- 57%) daalde. De meest getelde categorie, de kajuitzeilboten, kende een stijging van 9%.
De watersport nam evenwel toe in de oevergebieden en platen doch nam af in de watergebieden. Vooral in gebied Oostgat/Deurloo is minder gevaren. In de gebieden voorbij de monding is het gemiddeld aantal getelde vaartuigen nagenoeg gelijk gebleven: iets meer overigens aan de noordzijde en minder aan de zuidzijde.

1. Inleiding

In het voorliggende rapport worden de resultaten gepresenteerd van de in 2002 gehouden tellingen vanuit de lucht in het Westerscheldegebied.

Het onderzoek met betrekking tot de gekozen gebieden is door de werkgroep als volgt gemotiveerd:

- Vastleggen uitgangssituatie recreatief gebruik buitendijkse gebieden t.b.v. de Vogel- en Habitatrichtlijn
- Signaleren van conflictsituaties
- Uitvoering actieplan beleidsplan Westerschelde
- Eventuele aanpassing vergunning spitten zeeas

Bij het onderzoek zijn de volgende categorieën onderscheiden:

1. personen: spitters zeeas, sportvisser, handkorkelvisser op slik/plaat en overige recreanten
2. vaartuigen: zowel stilliggend als varende, te weten kajuitzeilboten (> 7m), open zeilboten, motorkruisers, sportvisbootjes, sportvisverhuurboten, zeilplanken en overige vaartuigen (slikliggers, catamarans, kano's waterscooters enz)
Niet meegeteld zijn recreatievaartuigen in jachthavens, sluizen en voorhavens bij sluizen
3. bijzonderheden: zeehonden, overige dieren, voertuigen en niet onder 1 genoemde personen, etc.
4. fietsers op buitendijkse paden

In het onderzoek zijn buiten beschouwing gelaten kleine opblaasbootjes van kinderen en de bemanning aan boord van vaartuigen, voorzover niet op een plaat of zandbank lopend en strandbezoekers in het mondingsgebied van de Westerschelde.

De volgende gebieden zijn bij het onderzoek onderscheiden:

1. oevergebieden: de oevergebieden langs de Westerschelde, inclusief het mondingsgebied; in totaal zijn 25 gebieden onderscheiden.
2. platen: de 11 platen in de Westerschelde.
3. vaargebieden de Westerschelde is daartoe in 12 gebieden verdeeld.

In de periode mei tot en met september is op 14 dagen vanuit een vliegtuig geteld: 9 vluchten tijdens laagwater en 5 vluchten tijdens hoogwater.

In tabel 1 volgt een overzicht van de teldata, de waterstand, het tijdstip van aanvang van de telling en de weersomstandigheden (over het algemeen matig) tijdens de teldagen (KNMI).

Tabel 1. Teldata, waterstand en klimatologische omstandigheden op de teldagen

datum	dag	tijdstip aanvang	water- stand		wind	windkr. in bft	gem. temp.	max temp	neerslag in mm	uren zon
17 mei	vr	11.45	lw		no	4	18,1	22,8	0	12,2
19 mei	zo	13.45	lw		zw	3	13,8	18,2	0	6,7
25 mei	za	13.50	hw		zw	5	12,9	16,2	1,8	9,0
16 jun	zo	12.45	lw		wzw	3	17,9	21,9	1,0	6,0
24 jun	ma	14.20	hw		w	3	16,8	18,5	0	14,3
30 jun	zo	12.30	lw		wzw	5	15,7	18,4	0	6,4
15 jul	ma	12.30	lw		nnw	4	16,0	18,2	0	2,0
22 jul	ma	13.30	hw		w	4	16,9	18,9	0	9,4
28 jul	zo	11.25	lw		no	2	24,5	31,3	0	12,2
1 aug	do	13.50	lw		nw	2	17,6	20,3	6,7	4,8
7 aug	wo	13.45	hw		nnw	3	18,9	21,8	2,7	5,4
15 aug	do	13.45	lw		ozo	3	23,1	27,8	0	10,8
15 sep	zo	15.30	lw		n	3	17,2	19,9	0,1	8,0
21 sep	za	15.00	hw		n	2	14,8	16,4	3,5	1,1

2. De resultaten van de tellingen in het Westerscheldegebied

In tabel 2 volgt een overzicht van de resultaten:

Tabel 2. Totaalresultaten van de 14 tellingen								
teldata			personen	vaartuigen stilliggend	vaartuigen varend	vaartuigen totaal	zeehonden	overig
17 mei	vr	lw	266	57	64	121	48	15
19 mei	zo	lw	395	71	151	222	35	45
25 mei	za	hw	238	19	45	64	0	1
16 jun	zo	lw	220	55	106	161	32	6
24 jun	ma	hw	241	32	75	107	0	65
30 jun	zo	lw	94	8	68	76	24	0
15 jul	ma	lw	192	5	68	73	26	2
22 jul	ma	hw	325	12	121	133	0	0
28 jul	zo	lw	898	175	158	333	20	118
1 aug	do	lw	280	56	55	111	54	46
7 aug	wo	hw	394	47	124	171	0	4
15 aug	do	lw	945	154	205	359	20	353
15 sep	zo	lw	367	30	244	274	26	23
21 sep	za	hw	450	35	115	150	0	29
totaal			5.305	756	1.599	2.355	285	707
gemiddeld lw			406	68	124	192	32	68
gemiddeld hw			330	29	96	125	0	20
gemiddeld tot			379	54	114	168	20	51

Gemiddeld zijn in het Westerscheldegebied 379 personen, 168 vaartuigen waarvan 54 stilliggend en 114 varend, 32 zeehonden (bij laagwater) en 51 overige zaken waargenomen. De grootst getelde aantallen waren 945 personen op 15/8, 359 vaartuigen op 15/8 en 54 zeehonden op 1/8.

In de volgende paragrafen wordt e.e.a. nader uitgewerkt.

2.1 Waargenomen personen in het Westerscheldegebied

In tabel 3 volgt een overzicht van de aangetroffen personen:

Tabel 3. Aangetroffen aantallen personen tijdens de tellingen in het Westerscheldegebied									
			spitters	sportvisser	handkokkelvisser	recreanten	(brom)fietser	overig	totaal
17 mei	vr	lw	5	10	0	190	58	3	266
19 mei	zo	lw	15	2	0	311	67	0	395
25 mei	za	hw	0	171	0	51	16	0	238
16 jun	zo	lw	0	6	0	167	47	0	220
24 jun	ma	hw	0	23	0	141	77	0	241
30 jun	zo	lw	0	0	0	92	2	0	94
15 jul	ma	lw	22	30	3	94	43	0	192
22 jul	ma	hw	0	67	0	209	49	0	325
28 jul	zo	lw	2	0	0	747	149	0	898
1 aug	do	lw	14	0	0	195	70	1	280
7 aug	wo	hw	0	128	0	211	55	0	394
15 aug	do	lw	5	0	0	940	0	0	945
15 sep	zo	lw	0	15	0	267	85	0	367
21 sep	za	hw	0	318	0	119	13	0	450
Totaal			63	770	3	3.734	731	4	5.305
gemiddeld lw			7	7	0	334	58	0	406
gemiddeld hw			0	141	0	146	42	0	330
gemiddeld tot			5	55	0	267	52	0	379

Gemiddeld zijn tijdens de teldata 7 zeeasspitters (bij laagwater), 55 sportvisser (bij hoogwater 141), 0 handkokkelvisser (bij laag water), 267 overige recreanten en 52 fietser geteld. Onder de categorie overig zijn begrepen een fuikenlichter en 2 zee-groentesnijders op 17/5 en een fuikenlichter op 1/8.

De maxima naar categorie bedroegen 22 zeeasspitters op 15/7, 318 sportvisser op 21/9, 3 handkokkelvisser op 15/7, 940 recreanten op 15/8 en 149 (brom)fietser op 28/7.

In de volgende paragrafen volgt een nadere verbijszondering van de getelde personen naar gebied.

2.1.1 Waargenomen zeeasspitters (bij laag water) in het Westerscheldegebied

In tabel 4 volgt een overzicht van de belangrijkste spitgebieden. In de tabel zijn alle hoofdgebieden onderscheiden en die subgebieden waar tijdens de 9 tellingen met laagwater gemiddeld 1 of meer zeeasspitters zijn waargenomen.

Tabel 4. Waargenomen zeeasspitters tijdens de laagwatertellingen in het Westerscheldegebied					
	totaal	gemiddeld	in %	max	dagen
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	38	4	60%	11	67%
- vv 8. Platen van Hulst	15	2	24%	7	44%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	21	2	33%	11	33%
- vv 22. Hoek van Borsele - Sloehaven	10	1	16%	7	33%
<u>oevergebied Walcheren</u>	1	0	2%	1	11%
<u>platen</u>	3	0	5%	3	11%
totaal Westerscheldegebied	63	7	100%	22	67%

Het voornaamste gebied waar zeeasspitters zijn waargenomen is het oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen. Gemiddeld zijn er 4 spitters aangetroffen met een maximum van 11. Voornaamste locatie is het gebied Platen van Hulst (gem 2). Op Zuid-Beveland zijn gemiddeld 2 spitters waargenomen. Voornaamste locatie is er gebied Hoek van Borsele - Sloehaven (gem 1). Op de platen zijn tijdens de 9 laagwatertellingen in totaal 3 spitters geteld (gem 0).

2.1.2 Waargenomen sportvisser in het Westerscheldegebied

In tabel 5 volgt een overzicht van de belangrijkste sportvisgebieden. In de tabel zijn alle hoofdgebieden onderscheiden en die subgebieden waar bij de tellingen gemiddeld 3 of meer sportvisser zijn waargenomen. Omdat gebleken is dat de sportvisserij in het Westerscheldegebied vooral tijdens hoogwater plaatsvindt, wordt hieraan in de tabel extra aandacht besteed.

	totaal	gemid- deld	gemiddeld bij hw	gem in %	gem. bij hw in %	max	dagen
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	429	31	82	56%	58%	207	57%
- vv 7. Kanaal Terneuzen-Gent - De Griete	130	9	26	17%	18%	60	36%
- vv 3. Handelshaven - Nummer Een	88	6	18	11%	12%	84	21%
- vv 8. Platen van Hulst	77	6	15	10%	10%	43	36%
- vv 10. Schor van Baalhoek	67	5	12	9%	8%	23	57%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	288	21	53	37%	38%	111	64%
- vv 20. Hoek van Baarland - Ellewoutsdijk	60	4	12	8%	8%	31	21%
- vv 15. Oever Waarde	58	4	11	8%	8%	26	43%
- vv 17. Kapellebank	49	4	10	6%	7%	26	36%
- vv 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borssele	49	4	9	6%	7%	36	36%
<u>oevergebied Walcheren</u>	53	4	6	7%	4%	25	29%
totaal Westerscheldegebied	770	55	141	100%	100%	318	71%

In de oevergebieden van Zeeuwsch-Vlaanderen zijn gemiddeld 31 sportvisser geteld (82 bij hoogwater) met gebied Terneuzen - De Griete (gem 9/gem hw 12) als voornaamste locatie. In de oevergebieden van Zuid-Beveland zijn gemiddeld 21 sportvisser geteld (53 bij hoogwater). Vier locaties tellen er gemiddeld 4 sportvisser.

2.1.3 Waargenomen handkockelvisser in het Westerscheldegebied

In totaal zijn er tijdens de teldagen op slechts 1 dag handkockelvisser waargenomen. Het betreft 3 handkockelaars die allen geteld in oevergebied Schor van Baalhoek (Zeeuwsch-Vlaanderen).

2.1.4 Waargenomen recreanten in het Westerscheldegebied

Het gemiddeld aantal getelde recreanten in het Westerscheldegebied bedroeg 267. Het hoogst getelde aantal op een dag was 940. De drukke recreatiestranden van Walcheren en Zeeuwsch-Vlaanderen zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Voornaamste gebied is oevergebied Zuid-Beveland met een aandeel van 39%. Oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen heeft een aandeel van 35% en oevergebied Walcheren een aandeel van 21%. De platen zijn goed voor een aandeel van 5%. Voornaamste deellocatie is gebied Sloehaven - Buitenhaven Vlissingen. Met een gemiddelde van 42 (max 170) heeft het gebied een aandeel van 16% in het totaal. Gebied Hoek van Borsele - Sloehaven is tweede met een aandeel van 10%, gevolgd door Schor van Baalhoek met 9%. In tabel 6 volgt een overzicht van het aantal getelde recreanten. Alle hoofdgebieden worden onderscheiden en die locaties met een gemiddelde van 10 of meer.

Tabel 6. Waargenomen recreanten tijdens de tellingen in het Westerscheldegebied					
	totaal	gemid- deld	in %	max	dagen
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	1.313	94	35%	441	100%
- vv 10. Schor van Baalhoek	335	24	9%	136	93%
- vv 8. Platen van Hulst	223	16	6%	93	93%
- vv 5. Paulinabank/Mosselbanken	178	13	5%	82	93%
- vv 9. Hoek van Ossenis - Veerhaven Perkpolder	161	12	4%	60	64%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	1.465	105	39%	228	100%
- vv 22. Hoek van Borssele - Sloehaven	370	26	10%	85	100%
- vv 20. Hoek van Baarland - Ellewoutsdijk	202	14	5%	45	93%
- vv 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borsele	191	14	5%	42	86%
- vv 17. Kapellebank	153	11	4%	44	64%
- vv 12. Rijksgrens - Bath	143	10	4%	34	71%
<u>oevergebied Walcheren</u>	770	55	21%	170	100%
- vv 23a Sloehaven - Buitenhaven Vlissingen	585	42	16%	170	100%
- vv 24. Vlissingen	151	11	4%	60	29%
<u>platen</u>	186	13	5%	118	36%
totaal Westerscheldegebied	3.734	267	100%	940	100%

2.1.5 Waargenomen fietsers in het Westerscheldegebied

In het Westerscheldegebied zijn voor het eerst fietsers op buitendijkse paden meegeteld. Het blijkt dat op de telformulieren het onderscheid: binnendijks-buitendijks slecht is aangetekend. In onderstaande tabel volgt een overzicht van alle getelde fietsers waar dan ook geteld:

Tabel 7. Waargenomen fietsers tijdens de tellingen in het Westerscheldegebied					
	totaal	gemid- deld	in %	max	dagen
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	420	30	57%	111	93%
- vv 4. Oever Hoofdplaat	110	8	15%	52	57%
- vv 10. Schor van Baalhoek	74	5	10%	18	79%
- vv 7. Kanaal Terneuzen-Gent - De Griete	72	5	10%	18	64%
- vv 8. Platen van Hulst	69	5	9%	20	79%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	167	12	23%	26	86%
- vv 17. Kapellebank	50	4	7%	7	79%
- vv 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borsele	42	3	6%	13	50%
<u>oevergebied Walcheren</u>	144	10	20%	40	71%
- vv 23a Sloehaven - Buitenhaven Vlissingen	94	7	13%	20	71%
- vv 24. Vlissingen	50	4	7%	30	29%
totaal Westerscheldegebied	731	52	100%	149	93%

Op een 4 tal teldata is wel expliciet aangegeven of fietsers gebruik maakten van de onderhoudsweg. In de volgende tabel volgen de resultaten voor de bedoelde onderhoudswegen. De tellingen op naast de dijk gelegen wegen in gebieden waar ze niet geteld moesten worden zijn buiten beschouwing gelaten.

Tabel 7a. Waargenomen fietsers tijdens de tellingen in het Westerscheldegebied op de onderhoudswegen						
	10/7	15/7	22/7	28/7	totaal	gemiddeld
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	15	13	11	101	140	35
- wv 3. Handelshaven - Nummer Een			3		3	1
- wv 4. Oever Hoofdplaat	3	5		52	60	15
- wv 5. Paulinaschor/Mosselbanken	2	1			3	1
- wv 6. Braakmanhaven - Kan. Terneuzen-Gent						
- wv 7. Kanaal Terneuzen-Gent - Haven Griete	3	1	8	18	30	8
- wv 8. Platen van Hulst		2		13	15	4
- wv 9. Hoek Ossensisse - Veerhaven Perkpolder	2				2	1
- wv 10. Schor van Baalhoek	5	4		18	27	7
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	4	13	22	33	72	18
- wv. 14. Schorren van Waarde		3			3	1
- wv 17. Kapellebank		7	6		13	3
- wv 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borsele	3	2		13	18	5
- wv 22. Hoek van Borssele - Sloehaven	1				1	0
- wv 23a Sloehaven - Buitenhaven Vlissingen		1	16	20	37	9
totaal Westerscheldegebied	19	26	33	134	212	53

Gemiddeld zijn op deze 4 teldata 53 fietsers geteld: gemiddeld 35 in Zeeuwsch-Vlaanderen en 18 op Zuid-Beveland. Bezien naar deelgebied zijn op deze wegen de meeste waarnemingen gedaan in de gebieden Oever Hoofdplaat (gem 15), gebied Sloehaven – buitenhaven Vlissingen (gem 9) en gebied kanaal Terneuzen-Gent – Haven Griete (gem 8).

2.1.6 Waargenomen overige recreanten in het Westerscheldegebied

De overige recreanten betreft in totaal 2 zeegroentesnijders en 2 fuikenlichters. Deze zijn allen waargenomen in gebied "Platen van Hult".

2.2 Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied

In tabel 8 volgt een specificatie van de aangetroffen vaartuigen:

Tabel 8. Aangetroffen aantallen vaartuigen tijdens de 14 teldata in het Westerscheldegebied										
			kajuit-zeilb.	open zeilb.	motor-kruiser	sp.vis bootje	sp.vis-verhb.	zeil-plank	overig	Totaal
17 mei	vr	lw	42	7	22	9	2	1	38	121
19 mei	zo	lw	137	0	20	10	6	2	47	222
25 mei	za	hw	27	1	9	5	2	16	4	64
16 jun	zo	lw	92	0	43	25	0	0	1	161
24 jun	ma	hw	38	20	24	10	0	7	8	107
30 jun	zo	lw	59	0	8	4	2	2	1	76
15 jul	ma	lw	56	1	11	3	1	0	1	73
22 jul	ma	hw	93	0	21	3	0	4	12	133
28 jul	zo	lw	135	1	68	80	1	10	38	333
1 aug	do	lw	47	1	10	12	0	0	41	111
7 aug	wo	hw	108	3	18	11	3	10	18	171
15 aug	do	lw	133	2	139	73	0	3	9	359
15 sep	zo	lw	223	0	36	7	2	1	5	274
21 sep	za	hw	81	10	22	21	1	2	13	150
totaal			1.271	46	451	273	20	58	236	2.355
gemiddeld lw			103	1	40	25	2	2	20	192
gemiddeld hw			69	7	19	10	1	8	11	125
gemiddeld tot			91	3	32	20	1	4	17	168

Gemiddeld zijn er 91 kajuitzeilboten (max 223), 32 motorkruisers (max 139), 20 sportvisbootjes (max 80), 4 zeilplan-ken (max 16), 3 open zeilbootjes (max 20) en 1 sportvisverhuurboot (max 6) geteld. De categorie overig scoorde een gemiddelde van 17 (waarvan 11 slikliggers).

In tabel 9 volgt een specificatie van het aantal waargenomen vaartuigen naar deelgebied. Naast de hoofdgebieden zijn de deelgebieden onderscheiden waar gemiddeld 5 of meer vaartuigen geteld zijn.

Tabel 9. Waargenomen vaartuigen tijdens de tellingen in het Westerscheldegebied					
	Totaal	gemid- deld	in %	max	dagen
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	332	24	14%	82	93%
- vv 7. Kanaal Terneuzen-Gent – De Griete	84	6	4%	28	36%
- vv 8. Platen van Hulst	72	5	3%	13	57%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	46	3	2%	12	50%
<u>oevergebied Walcheren</u>	69	5	3%	20	50%
<u>platen</u>	196	14	8%	84	57%
<u>watergebieden</u>	1.712	122	73%	260	100%
A. Oostgat/Deurloo	158	11	7%	39	86%
B. Vlake van de Raan	99	7	4%	53	79%
C. Wielingen	588	42	25%	117	100%
D. Vaarwater langs Hoofdplaat	145	10	6%	34	100%
E. Pas van Terneuzen	104	7	4%	11	93%
F. Gat van Ossensisse/Overloop van Hansweert	90	6	4%	15	93%
G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	112	8	5%	25	93%
K. Everingen	110	8	5%	18	100%
L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	244	17	10%	47	100%
totaal Westerscheldegebied	2.355	168	100%	359	100%

In de watergebieden zijn 73% van de vaartuigen waargenomen: gemiddeld 122 per telling met een piek van 260. Voor-naamste gebieden zijn: Wielingen (aandeel 25%), Honte/Schaar van Spijkerplaat (10%), Oostgat/Deurloo (7%) en Vaarwater langs Hoofdplaat (6%).

In de oevergebieden zijn 19% van de vaartuigen waargenomen (gemiddeld 32 vaartuigen), op de platen 8% (= gemid-deld 14 vaartuigen)

Bij de tellingen is een onderscheid gemaakt tussen varende en stilliggende vaartuigen. In tabel 10 volgt een opdeling van de gemiddelden uit de vorige tabel over deze twee categorieën.

Tabel 10. Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied naar activiteit					
	gemid- deld	stillig- gend	varend	still. in %	Varend in %
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	24	19	5	79%	21%
- vv 7. Kanaal Terneuzen-Gent – De Griete	6	5	1	90%	10%
- vv 8. Platen van Hulst	5	5	0	99%	1%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	3	3	1	76%	24%
<u>oevergebied Walcheren</u>	5	4	1	86%	14%
<u>platen</u>	14	13	1	95%	5%
<u>watergebieden</u>	122	15	107	13%	87%
A. Oostgat/Deurloo	11	2	9	19%	81%
B. Vlake van de Raan	7	0	7	6%	94%
C. Wielingen	42	4	39	8%	92%
D. Vaarwater langs Hoofdplaat	10	1	9	12%	88%
E. Pas van Terneuzen	7	1	7	7%	93%
F. Gat van Ossensisse/Overloop van Hansweert	6	1	5	16%	84%
G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	8	1	7	18%	82%
K. Everingen	8	2	6	25%	75%
L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	17	1	16	7%	93%
totaal Westerscheldegebied	168	54	114	32%	68%

In totaal lag 32% van de waargenomen vaartuigen stil, 68% voer. De waargenomen vaartuigen in de oevergebieden zijn vooral stilliggende vaartuigen: Walcheren 86%, Zeeuwsch-Vlaanderen 79% en Zuid-Beveland 76%. In de watergebieden hebben de varende vaartuigen (87%) de overhand.

Het soort vaartuig kan van gebied tot gebied flink verschillen. Van de onderscheiden categorieën, waarbij de kajuitzeilboot en motorkruiser gemakshalve bij elkaar zijn geteld (grote watersport), komt in de watergebieden de kajuitzeilboot/motorkruiser het meest voor met een aandeel van 85%. M.b.t. de oevergebieden loopt het aandeel van de grote watersport uiteen van 6% in de oevergebieden van Walcheren tot 29-30% in die van Zeeuwsch-Vlaanderen en Zuid-Beveland. In de oevergebieden van Zuid-Beveland komen relatief veel sportvisboten voor (22% van de waargenomen boten). Het aandeel van de zeilplank is het grootst in de oevergebieden van Walcheren (25%).

De categorie overig scoort in alle oevergebieden hoog: Walcheren 49%, Zeeuwsch-Vlaanderen 45% en Zuid-Beveland 30%. In de oevergebieden van de Bevelanden betreft het alleen slikliggers. In de oevergebieden van Zeeuwsch-Vlaanderen betreft het voor 89% slikliggers. In de oevergebieden van Walcheren betreft het vooral catamarans en rubberbootjes. De platen worden vooral bezocht door de grote watersport.

In tabel 11 volgt voor de onderscheiden gebieden een overzicht:

Tabel 11. Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied naar soort						
	grote water- sport	open zeilboot	sportvis- boot	zeil- plank	overig	totaal
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	29%	6%	16%	4%	45%	100%
- vv 7. Kanaal Terneuzen-Gent – De Griete	8%	1%	26%	0%	64%	100%
- vv 8. Platen van Hulst	14%	0%	14%	0%	72%	100%
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	30%	0%	22%	17%	30%	100%
<u>oevergebied Walcheren</u>	6%	3%	17%	25%	49%	100%
<u>platen</u>	82%	0%	15%	0%	4%	100%
<u>watergebieden</u>	85%	1%	11%	1%	2%	100%
A. Oostgat/Deurloo	53%	3%	29%	10%	5%	100%
B. Vlakte van de Raan	93%	0%	4%	1%	2%	100%
C. Wielingen	89%	2%	7%	1%	2%	100%
D. Vaarwater langs Hoofdplaat	88%	0%	12%	0%	0%	100%
E. Pas van Terneuzen	94%	1%	5%	0%	0%	100%
F. Gat van Ossensisse/Overloop van Hansweert	83%	0%	12%	0%	4%	100%
G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	81%	3%	13%	0%	4%	100%
K. Everingen	78%	0%	21%	0%	1%	100%
L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	92%	2%	6%	0%	0%	100%
totaal Westerscheldegebied	73%	2%	12%	2%	10%	100%

Zoals gemeld zijn in de tabel die subgebieden onderscheiden waar tijdens de tellingen gemiddeld minstens 5 vaartuigen zijn waargenomen.

In de meeste watergebieden is de kajuitzeilboot/motorkruiser veruit het meest gesignaleerd. Naast deze categorie komen in de gebieden Oostgat/Deurloo en Everingen relatief veel sportvisbootjes voor. In de monding van de Westerschelde wordt relatief gezien veel gesurft. In absolute aantallen evenwel is het aantal getelde zeilplanken gering.

In tabel 12 tenslotte wordt van alle in het onderzoek onderscheiden categorieën weergegeven in welke deelgebieden ze het meest gesignaleerd zijn. Van iedere categorie worden die gebieden weergegeven waar ze het meest en gemiddeld minimaal twee maal (in de 14 tellingen 28 maal) zijn gesignaleerd.

Tabel 12. Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied naar categorie en gebied

STILLIGGEND			VAREND		
	Totaal	Gemid		Totaal	Gemid
<u>kajuitzeilboot</u>	84	6	<u>kajuitzeilboot</u>	1.187	85
26. Hooge Platen/Hooge Springer	16	1	C. Wielingen	475	34
			L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	193	14
			D. Vaarwater langs Hoofdplaat	102	7
			B. Vlake van de Raan	85	6
			E. Pas van Terneuzen	74	5
			A. Oostgat/Deurloo	71	5
			K. Everingen	55	4
			G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	52	4
			F. Gat van Ossensisse/Overloop v Hansweert	36	3
<u>open zeilbootje</u>	4	0	<u>open zeilbootje</u>	42	3
11. Verdrongen land van Saeftinge	2	0	1. Stranden Zeeuwsch-Vlaanderen	14	1
<u>motorkruiser</u>	204	15	<u>motorkruiser</u>	247	18
26. Hooge Platen/Hooge Springer	39	3	F. Gat van Ossensisse/Overloop v Hansweert	36	3
			C. Wielingen	35	3
			G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	31	2
<u>sportvisbootje</u>	204	15	<u>sportvisbootje</u>	69	5
C. Wielingen	37	3	A. Oostgat/Deurloo	29	2
<u>sportvisverhuurboot</u>	16	1	<u>sportvisverhuurboot</u>	4	0
G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	4	0	L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	2	0
<u>zeilplank</u>	36	3	<u>zeilplank</u>	22	2
25. Stranden Walcheren	14	1	A. Oostgat/Deurloo	9	1
<u>overig</u>	208	15	<u>overig</u>	28	2
7. Kanaal Terneuzen-Gent - Haven Griete	54	4	C. Wielingen	9	1
8. Platen van Hulst	52	4			
25. Stranden Walcheren	34	2			

M.b.t. de afzonderlijke categorieën waargenomen vaartuigen scoren twee gebieden een gemiddelde van 10 of meer van een waargenomen categorie: Wielingen en Honte/Schaar van Spijkerplaat met respectievelijk 34 en 14 varende kajuitzeilboten.

De in totaal 208 stilliggende vaartuigen uit de categorie 'overig' betreffen 147 slikliggers, 23 rubberbootjes, 21 catamarans, 12 kajaks en 5 motorbootjes. De 28 varende 'overige' vaartuigen betreffen 13 kajaks/kano's, 8 catamarans, 3 waterscooters, 2 motorbootjes een roeibootje en een rondvaartboot. De waterscooters zijn waargenomen in de watergebieden.

2.3 Waargenomen zeehonden in het Westerscheldegebied

Tijdens laagwater zijn in het Westerscheldegebied 285 zeehonden geteld. Dit betekent een gemiddelde van 32 per telling. De waargenomen zeehonden zijn bijna allemaal geteld op de platen. Het maximale aantal getelde zeehonden op een dag bedroeg 54. Tijdens iedere laagwatertelling zijn zeehonden waargenomen. In tabel 13 volgt een overzicht.

Tabel 13. Waargenomen zeehonden in het Westerscheldegebied bij laagwater					
	totaal	gemiddeld	in %	Max	dagen
<u>platen</u>	283	31	99%	54	100%
26. Hooge Platen/Hooge Springer	60	7	21%	13	100%
27. Lage Springer	2	0	1%	8	11%
28. Middelplaat	31	3	11%	8	78%
29. Plaat Noordelijk Terneuzen	5	1	2%	5	11%
30. Rug van Baarland/Molenplaat	58	6	20%	10	89%
31. Platen van Ossensisse	14	2	5%	5	67%
32. Platen van Valkenisse	97	11	34%	26	89%
33. Plaat van Saeftinge	16	2	6%	16	11%
<u>watergebieden</u>	2	0	1%	2	11%
H. Pas van Rilland	2	0	1%	2	11%
totaal Westerscheldegebied	285	32	100%	54	100%

In het gebied Platen van Valkenisse zijn de meeste zeehonden waargenomen, gemiddeld 11 per telling. Op Hooge Platen/Hooge Springer zijn er gemiddeld 7 en op Rug van Baarland/Molenplaat zijn er gemiddeld 6 geteld. De waargenomen zeehonden in gebied Pas van Rilland zijn waargenomen op een plaatje gelegen net buiten het telgebied.

2.4 Overige waarnemingen in het Westerscheldegebied

In tabel 14 volgt een overzicht van de overige waarnemingen. Het betreft gemiddeld 3 honden, 3 paarden, 2 trailers en 43 auto's/tractoren. In totaal 2 x is een dolfinj gesignaleerd. Op 1/8 bij de Kapellebank en op 7/8 in watergebied Middelgat.

Tabel 14. Aangetroffen aantallen overige zaken tijdens de tellingen									
			honden	paarden	trailers	auto's/ tractoren	dolfijnen	overig	totaal
17 mei	vr	lw	0	3	9	3	0	0	15
19 mei	zo	lw	14	4	0	27	0	0	45
25 mei	za	hw	0	0	0	1	0	0	1
16 jun	zo	lw	0	2	4	0	0	0	6
24 jun	ma	hw	8	0	5	52	0	0	65
30 jun	zo	lw	0	0	0	0	0	0	0
15 jul	ma	lw	0	0	0	1	0	1	2
22 jul	ma	hw	0	0	0	0	0	0	0
28 jul	zo	lw	0	0	0	118	0	0	118
1 aug	do	lw	21	0	0	24	1	0	46
7 aug	wo	hw	0	0	3	0	1	0	4
15 aug	do	lw	0	0	0	353	0	0	353
15 sep	zo	lw	0	23	0	0	0	0	23
21 sep	za	hw	0	4	7	18	0	0	29
totaal			43	36	28	597	2	1	707
gemiddeld lw			4	4	1	58	0	0	68
gemiddeld hw			2	1	3	14	0	0	20
gemiddeld tot			3	3	2	43	0	0	51

Het "overig" betreft een tentje buitendijks in gebied "Platen van Hulst".

3. Vergelijking van de uitkomsten van de Westerscheldetellingen 1998 met de tellingen in 1990

3.1 Inleiding

De laatste integrale tellingen in het Westerscheldegebied dateren van 1990 en 1998. In tussenliggende jaren is in 1993 en 1994 wel in het Platengebied van Valkenisse geteld. Dit in verband met de aanwezigheid van zeehonden in dit gebied. Dit ging in combinatie met tellingen in het Oosterscheldegebied.

De tellingen van 1990 bestonden uit 17 tellingen; 7 tellingen vonden plaats tijdens hoogwater, 10 tijdens laagwater. De tellingen van 1998 betrof 19 tellingen: 12 laagwatertellingen en 7 hoogwatertellingen.

Hoe de gemiddelde klimatologische omstandigheden waren tijdens de tellingen blijkt uit tabel 15.

Tabel 15. Gemiddelde klimatologische omstandigheden op de teldata in 1990 en 1998								
	% dagen met regen	% dagen max $t \geq 20^\circ$	% dagen max $t \geq 25^\circ$	wind bft gem	gem temp	gem max temp	neerslag in mm	uren zon
1990	18%	47%	24%	3,4	17,2	21,5	0,3	8,0
1998	47%	32%	5%	3,5	15,9	18,5	2,5	5,3
2002	43%	43%	7%	3,3	17,4	20,8	1,1	7,7

De weersomstandigheden voor watersport en oeverrecreatie in 1998 en 2002 zijn redelijk vergelijkbaar. Tijdens de tellingen in 2002 was gemiddeld wel iets warmer. In 1990 waren de omstandigheden het best.

In tabel 16 wordt een overzicht gegeven van de totaalresultaten.

Tabel 16. Gemiddeld aantal getelde personen, vaartuigen en zeehonden op de teldata in 1990, 1998 en 2002			
	1990	1998	2002
personen	464	277	379
vaartuigen (exclusief slikliggers en categorie "overig")	170	135	151
zeehonden lw	1	10	32

Uit bovenstaande tabel valt op dat in 1990 het recreatief gebruik van de Westerschelde het grootst was. M.b.t. de personen geeft 2002 een vertekend beeld omdat voor het eerst in de tellingen begrepen zijn de fietsers op de onderhoudswegen in de buitendijkse gebieden. Hierdoor zijn in 2002 gemiddeld circa 50 personen extra geteld. Hiermee rekening houdend blijkt dat in 2002 het recreatieve gebruik groter was dan in 1998. In de periode 1990-2002 is het gemiddeld aantal waargenomen zeehonden sterk toegenomen.

In de volgende paragrafen volgt een verbijzondering naar categorie.

3.2 Waargenomen personen in het Westerscheldegebied

In tabel 17 volgt een overzicht van het gemiddeld aantal waargenomen personen in 1990 en 1998.

Tabel 17. Gemiddeld aantal getelde aantallen personen op de teldata in 1990, 1998 en 2002			
	1990	1998	2002
spitters lw	9	12	7
handkokkelaars	1	1	0
sportvissers	48	74	55
overige recreanten	410	195	319
gemiddeld totaal bij hoog- en laagwater	464	277	379

Vergeleken met de tellingen in 1990 en 1998 zijn gemiddeld minder spitters en handkockelvisser geteld. Er zijn gemiddeld meer sportvisser en overige recreanten geteld dan in 1998, doch minder dan in 1990. In de volgende paragrafen volgt een nadere specificatie m.b.t. spitters, handkockelaars en sportvisser.

3.2.1 Waargenomen zeeasspitters in 1990, 1998 en 2002

Tabel 18 geeft een overzicht van de hoofdgebieden en die deelgebieden waar in een van de jaren het gemiddeld getelde aantal spitters één of meer bedroeg.

Tabel 18. Gemiddeld aantal waargenomen spitters tijdens laagwater in 1990, 1998 en 2002			
	1990	1998	2002
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	8	8	4
- vv 8. Platen van Hulst	4	3	2
- vv 5. Paulinaschor/Mosselbanken	0	1	1
- vv 2. Breskens Veerhaven - Handelshaven	1	1	0
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	1	3	2
<u>oevergebied Walcheren</u>	0	0	0
<u>platen</u>	0	1	0
totaal Westerscheldegebied	9	12	7

Opvallend is een flinke afname van het aantal spitters in de oevergebieden van Zeeuwsch-Vlaanderen: het gemiddeld getelde aantal is gehalveerd.

3.2.2 Waargenomen sportvisser in 1990, 1998 en 2002

Het gemiddeld aantal getelde sportvisser is gestegen van 48 in 1990 naar 74 in 1998 en vervolgens weer gedaald naar 55. Bij hoogwater steeg het gemiddelde van 102 naar 190 en daalde vervolgens naar 141. In tabel 19 volgt een overzicht van alle hoofdgebieden en die deelgebieden waar het aantal visser tijdens een bepaald jaar gemiddeld tijdens hoogwater 5 of meer bedroeg.

Tabel 19. Gemiddeld aantal waargenomen sportvisser en gemiddeld aantal waarnemingen bij hoogwater in 1990, 1998 en 2002							
	gemiddeld 1990	gemiddeld 1998	gemiddeld 2002		gemiddeld hw 1990	gemiddeld hw 1998	gemiddeld hw 2002
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	29	31	31		61	80	82
- vv7. Kan Terneuzen-Gent – Haven Griete			9				26
- vv 8. Platen van Hulst	13	11	6		28	29	15
- vv 10. Schor van Baalhoek	3	8	5		7	20	12
- vv 3. Handelshaven – Nummer Een	5	5	6		13	14	18
- vv 4. Oever Hoofdplaat	2	1	1		5	3	4
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	18	42	21		40	107	53
- vv 17. Kapellebank	2	16	4		5	42	10
- vv 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borssele	2	6	4		4	16	9
- vv 18. Biezelingsche Ham	9	5	1		23	13	3
- vv 15. Oever Waarde	1	5	4		3	12	11
- vv 20. Hoek van Baarland - Ellewoutsdijk	0	3	4		0	8	12
<u>oevergebied Walcheren</u>	1	2	4		1	3	6
<u>platen</u>	0	0	0		0	0	0
totaal Westerscheldegebied	48	74	55		102	190	141

In de oevergebieden van Zeeuwsch-Vlaanderen wordt het meest gevisd. Ten opzichte van 1998 is het gemiddeld getelde aantal visser nagenoeg gelijk gebleven. Er hebben zich wel verschuivingen tussen gebieden voorgedaan. In gebied kanaal Terneuzen-Gent – De Griete bijvoorbeeld worden nu de meeste visser waargenomen terwijl ze in 1990 en 1998 daar niet geteld zijn. Daarnaast is het aantal visser in het platengebied van Hulst gehalveerd. In Zuid-Beveland is het

aantal waargenomen vissers gehalveerd en weer terug op het niveau van 1990. Vooral in het gebied Biezelingsche Ham is het aantal vissers drastisch gedaald. In de oevergebieden van Walcheren neemt het aantal vissers toe, al gaat het om geringe aantallen.

3.2.3 Waargenomen handkockelvisser in 1990, 1998 en 2002

Het aantal handkockelvisser is afgenomen.

In 2002 zijn slechts op 1 dag 3 handkockelvisser waargenomen: in oevergebied Schor van Baalhoek.

In 1998 tijdens de 12 teldagen met laagwater op 3 dagen in totaal 7 handkockelaars geteld: 4 in gebied Platen van Hulst, 2 in gebied Verdrongen land van Saefinge en 1 in gebied Veerhaven Kruiningen - Kanaal door Zuid-Beveland.

In 1990 zijn tijdens 10 teldagen bij laagwater ook op slechts 1 dag handkockelaars waargenomen: doch wel 10 personen in platengebied Middelplaat/Suikerplaat

3.3 Waargenomen vaartuigen in het Westerscheldegebied

Tijdens de tellingen in 2002 zijn in totaal gemiddeld 168 vaartuigen geteld. Om een zo zuiver mogelijke vergelijking met de cijfers van 1990 mogelijk te maken zijn de slikliggers en de categorie overig buiten beschouwing gelaten. De slikliggers zijn in 1990 veel consequenter geteld dan in 1998 en 2002 terwijl de "overige vaartuigen" van 1998 en 2002 in 1990 niet als vaartuigen als zodanig geteld zijn. Na deze correcties resteren er voor 2002 gemiddeld 151 vaartuigen, voor 1998 gemiddeld 135 vaartuigen en voor 1990 gemiddeld 170 vaartuigen. In tabel 21 volgt een nader overzicht.

Tabel 21. Gemiddeld aantal getelde vaartuigen (exclusief slikliggers en overig) in 1990, 1998 en 2002						
	1990	1998	2002		Index 1998 1990=100 op basis niet afgeronde gemiddelden	Index 2002 1990=100 op basis niet afgeronde gemiddelden
<u>stilliggende vaartuigen</u>						
kajuitzeilboten	6	7	6		107	97
open zeilboten	2	1	0		33	13
motorboten	15	8	15		54	97
sportvisboten	20	20	15		98	73
sportvisverhuurboten	1	2	1		169	108
zeilplanken	3	2	3		79	84
totaal	47	39	39		83	83
<u>varende vaartuigen</u>						
kajuitzeilboten	77	69	85		90	110
open zeilboten	14	3	3		18	21
motorboten	18	13	18		69	97
sportvisboten	5	8	5		154	92
sportvisverhuurboten	1	0	0		40	24
zeilplanken	6	3	2		39	24
totaal	123	96	112		78	91
<u>totaal aantal vaartuigen</u>						
kajuitzeilboten	83	76	91		91	109
open zeilboten	17	3	3		20	20
motorboten	33	21	32		62	97
sportvisboten	25	28	20		110	77
sportvisverhuurboten	2	2	1		101	64
zeilplanken	10	5	4		52	43
totaal	170	135	151		79	89

Zowel in 1998 en 2002 zijn gemiddeld minder vaartuigen geteld dan in 1990. In 2002 betrof het 17% minder stilliggende vaartuigen en 9% minder varende vaartuigen dan in 1990.

Bij de stilliggende vaartuigen nam vergeleken met 1990 absoluut gezien vooral het aantal sportvisboten af. Dit aantal daalde van gemiddeld 20 naar 15. De aantallen m.b.t. de andere categorieën vaartuigen waren in 1990 en 1998 nageenog even groot.

Bij de varende vaartuigen was slechts een toename te zien van het aantal kajuitzeilboten. Er werden vooral minder zeilplanken en open zeilboten geteld.

Relatief gezien daalde vooral het gemiddeld aantal waargenomen open zeilboten (-80%) en het aantal zeilplanken (-57%). De meest getelde categorie, de kajuitzeilboten, kende een stijging van 9%.

Tabel 22 geeft een overzicht van de hoofd- en voornaamste deelgebieden waar tijdens de tellingen de vaartuigen geteld zijn. Naast de hoofdgebieden worden alle watergebieden onderscheiden.

Tabel 22. Gemiddeld aantal waargenomen vaartuigen (exclusief slikliggers en overig) in 1990 en 1998			
	1990	1998	2002
<u>oevergebied Zeeuwsch-Vlaanderen</u>	9	7	13
<u>oevergebied Zuid-Beveland</u>	1	2	2
<u>oevergebied Walcheren</u>	2	1	3
<u>platen</u>	9	4	14
<u>watergebieden</u>	150	121	120
A. Oostgat/Deurloo	24	15	11
B. Vlake van de Raan	7	9	7
C. Wielingen	52	28	41
D. Vaarwater langs Hoofdplaat	16	13	10
E. Pas van Terneuzen	8	5	7
F. Gat van Ossensisse/Overloop van Hansweert	9	14	6
G. Zuidergat/Overloop van Hansweert	7	9	8
H. Pas van Rilland	4	1	1
I. Schaar van Valkenisse/Waarde	2	3	1
J. Middelgat	5	4	3
K. Everingen	4	5	8
L. Honte/Schaar van Spijkerplaat	12	14	17
totaal Westerscheldegebied	170	135	151

Uit bovenstaande tabel blijkt duidelijk dat de watersport toeneemt in de oevergebieden en platen doch afneemt in de watergebieden. Vooral in gebied Oostgat/Deurloo is minder gevaren. In de gebieden voorbij de monding is het gemiddeld aantal getelde vaartuigen nagenoeg gelijk gebleven: iets meer overigens aan de noordzijde en minder aan de zuidzijde.

In tabel 23 wordt e.e.a. nog eens inzichtelijk gemaakt voor de hoofdgebieden:

Tabel 23. Gemiddeld aantal getelde vaartuigen (exclusief slikliggers en overig) in 1990, 1998 en 2002						
	1990	1998	2002		Index 1998 1990=100 op basis niet afgeronde gemiddelden	Index 2002 1990=100 op basis niet afgeronde gemiddelden
oevergebieden en platen	20	14	31		67	154
mondong Westerschelde	83	52	52		62	63
overige vaargebieden Westerschelde	67	69	68		104	102
totaal	170	135	151		79	89

3.4 Waargenomen zeehonden in het Westerscheldegebied

In tabel 24 volgt een overzicht van de waargenomen zeehonden in 1990, 1998 en 2002. Het blijkt dat sinds 1990 de zeehondenpopulatie zich aanmerkelijk heeft uitgebreid. Het hoogst getelde aantal op een dag bedroeg 4 in 1990, 25 in 1998 en 54 in 2002. In onderstaande tabel volgt een overzicht:

Tabel 24. Waargenomen zeehonden in 1990, 1998 en 2002

	totaal 10 dagen 1990	gemid- deld 1990		totaal 12 dagen 1998	gemid- deld 1988		totaal 9 dagen 2002	gemid- deld 2002
26. Hooge Platen/Hooge Springer	0	0		0	0		60	7
27. Lage Springer	0	0		2	0		2	0
28. Middelpaat	0	0		1	0		31	3
29. Plaat Noordelijk Terneuzen	0	0		0	0		5	1
30. Rug van Baarland/Molenplaat	0	0		23	2		58	6
31. Platen van Ossensisse	0	0		28	2		14	2
32. Platen van Valkenisse	6	1		129	11		97	11
33. Plaat van Saeftinge	0	0		0	0		16	2
H. Pas van Rilland	0	0		0	0		2	0
totaal Westerscheldegebied	6	1		183	15		285	32

In het platengebied van Valkenisse is ook in 1993 en 1994 geteld. In 1993 werden tijdens 13 dagen 29 zeehonden geteld (gem 2), in 1994 tijdens 10 dagen 30 (gem=3).

BIJLAGE 2A

Overzicht telgebieden Westerschelde

Zeeuwsch-Vlaanderen	1. Stranden Zeeuwsch-Vlaanderen (Zwin-Veerhaven Breskens) 2. Breskens Veerhaven - Handelshaven 3. Handelshaven - Nummer Een 4. Oever Hoofdplaat 5. Paulinaschor/Mosselbanken 6. Oever Braakmanhaven - Kanaal Terneuzen-Gent 7. Kanaal Terneuzen-Gent - Haven Griete 8. Platen van Hulst Hhaven Griete - Hoek van Ossensisse 9. Hoek van Ossensisse - Veerhaven Perkpolder 10. Schor van Baalhoek (Veerhaven Perkpolder - Baalhoek) 11. Verdrongen land van Saeftinge (Baalhoek - Rijksgrens)
Zuid-Beveland	12. Rijksgrens - Bath (Schorren bij Ossendrecht) 13. Schorren van Bath (Bath - haventje Zimmermanpolder) 14. Schorren van Waarde (tot radartoren) 15. Oever Waarde (radartoren - Veerhaven Kruiningen) 16. Veerhaven Kruiningen - Kan. door Zuid-Beveland 17. Kapellebank (Hansweert - 's-Gravenpolder) 18. Biezelingsche Ham 19. Hoedekenskerke - Hoek van Baarland 20. Hoek van Baarland - Ellewoutsdijk 21. Ellewoutsdijk - Hoek van Borssele 22. Hoek van Borssele - Sloehaven
Walcheren	23A. Sloehaven - Buitenhaven Vlissingen 23B. Schor Rammekens 24. Vlissingen (Buitenhaven - Koopmanshaven) 25. Stranden Walcheren (Vlissingen - Westkapelle)
platen Westerschelde	26. Hooze Platen/Hooze Springer 27. Lage Springer 28. Middelplaat/Suikerplaat 29. Plaat Noordelijk Terneuzen 30. Rug van Baarland/Molenplaat 31. Platen van Ossensisse 32. Platen van Valkenisse 33. Plaat van Saeftinge 34. Plaat van Baarland 35. Rug van Borssele 36. Spijkerplaat
vaargebieden Westerschelde	A. Oostgat/Deurloo B. Vlake van de Raan C. Wielingen D. Vaarwater langs Hoofdplaat E. Pas van Terneuzen F. Gat van Ossensisse/Overloop van Hansweert G. Zuidergat/Overloop van Valkenisse H. Pas van Rilland I. Schaar van Valkenisse/Waarde J. Middelgat K. Everingen L. Honte/Schaar van Spijkerplaat

CIJFERBIJLAGEN

Totaal der waarnemingen van de 14 telaren																			
Deelgebieden																			

Totaal der waarnemingen van de 9 tieldata met laagwater																													
Deelgebieden	Recreanten					Stilliggende vaartuigen					Varende vaartuigen					Varende tuisen					Overig								
	spil- ters	vis- ers	hand- kolk.	recre- anten	fiets- ers	fiets- overig	total	kaj- zeilb.	open zeilb.	mot- boten	sp.vis bootj.	sp.vis verh.	zeil- plank.	overig	kaj- zeilb.	open zeilb.	mot- boten	sp.vis bootj.	sp.vis verh.	zeil- plank.	overig	total	zee- hand.	hond- den	paar- den	dol- fijnen	truil- ers	auto's trakt.	
Z.Vlaanderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	14	23	0	1	111
1. Stranden Zeeuwisch-Vlaanderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Breda's Veerhaven - Handelehaven	4	0	0	19	23	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Handelehaven - Nummer Een	3	0	0	96	90	0	189	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Over Hoofdplaat	7	5	0	153	10	0	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Paulinieschor/Mosselbanken	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Brakmarhaven - Kan. Terneuzen-Gent	0	0	0	109	44	0	153	0	0	0	22	0	0	54	2	0	5	0	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	0
7. Kanaal Terneuzen-Gent - Haven Oris	15	3	0	208	48	4	278	0	0	9	10	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	50	0	3	0	0	0	0
8. Platen van Hulst	2	4	0	153	14	0	173	1	0	3	1	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	1	0	0	0	0
9. Hoek Ossensisse - Veerhar Parkpolder	6	7	3	302	47	0	365	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
10. Schor van Baalhoek	1	0	0	97	5	0	103	12	2	25	4	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	50	0	2	0	0	0	0
11. Verzonken land van Seeflinge	0	4	0	104	16	0	124	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Beveland	0	4	0	48	6	0	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Rijksegen - Bath	0	4	0	48	6	0	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Schoren van Bath	1	2	0	37	11	0	51	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Schoren van Waarde	1	2	0	106	10	0	119	0	0	0	7	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	1	0	0	0	0
15. Over Waarde	1	2	0	2	2	0	7	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Veerh. Kruiningen - Kan. door Zuid-Bev	4	0	0	128	30	0	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Kapellbank	0	0	0	10	0	0	10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Biezelsche Hun	3	1	0	58	2	0	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Hoebekesterke - Hoek van Beerland	1	0	0	146	3	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. Hoek van Beerland - Ellwoudsdijk	0	3	0	130	34	0	167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Ellwoudsdijk - Hoek van Borssele	10	4	0	304	4	0	322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Hoek van Borssele - Slobeven	0	2	0	443	66	0	511	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23A. Slobeven - Buitenhuizen Vlieninge	1	0	0	34	0	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23B. Schor Rannekens	0	20	0	125	46	0	191	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24. Vlieninge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25. Stranden Walcheren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26. Hooge Platen/Hooge Springer	0	0	0	59	0	0	59	16	0	39	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27. Lage Springer	0	0	0	18	0	0	18	9	0	12	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28. Middelplaat/Sulterplaat	0	0	0	8	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29. Plaat Noordelijk Terneuzen	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30. Rug van Beerland/Molenplaat	2	0	0	9	0	0	11	6	0	8	9	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31. Platen van Ossensisse	1	0	0	50	0	0	51	5	0	19	3	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32. Platen van Valkenisse	0	0	0	38	0	0	38	11	0	26	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33. Plaat van Seeflinge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34. Plaat van Beerland	0	0	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35. Rug van Borssele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36. Spijkerplaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vaangebied	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. OostguldDeurblo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Vliete van de Raan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Wialingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Vaarwater brug Hoofdplaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Pas van Terneuzen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Gat van Ossensisse/Overl van Heusw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Zuidigst/Overloop van Valkenisse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
H. Pas van Rilland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I. Schaar van Valkenisse/Waarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0</	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Gemiddelde der waarnemingen van de 3 veldata met hoogwater		Recreatie		Stillegende vaartuigen		Varende vaartuigen		Jaren- tugen		Overig												
		spil- ters	vis- sens	hand- kolk	recre- anten	fris- ers	overig	total	kaj.	open	mol- boten	sp.v/s bootj	sp.v/s verbb	zeil- plank	overig	Year- tugen	zee- hand	hon- den	paar- den	bol- fipen	trul- ers	auto's trakt
Z. Vlaanderen	1. Stranden Zeeuwisch-Vlaanderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	1	0	0	5
	2. Breskens Veerhaven - Handels haven	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	3. Handels haven - Nummer Een	0	18	0	4	1	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4. Over Hoofdplaat	0	4	0	8	4	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	5. Paulinaschors/Voessbanken	0	3	0	5	3	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6. Braakmanhaven - Kan. Ternuzen-Gent	0	2	0	2	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	7. Kanaal Ternuzen-Gent - Heven Orisite	0	26	0	3	6	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	8. Platen van Hulst	0	15	0	3	4	0	22	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
	9. Hoek Ossensse - Veerhav. Perkpolder	0	2	0	2	1	0	5	0	0	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
	10. Schor van Bealhoek	0	12	0	7	5	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Beveland	11. Verdronken land van Seeflinge	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	12. Rijksgang - Bath	0	1	0	8	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	13. Schorren van Bath	0	1	0	4	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14. Schorren van Waarde	0	0	0	3	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	15. Over Waarde	0	11	0	6	1	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16. Veerth. Kruiningen - Kan. door Zuid-Ber	0	1	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	17. Kapellbank	0	10	0	5	4	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	18. Bierzeligche Ham	0	3	0	10	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	19. Hoeksterkte - Hoek van Baarland	0	4	0	6	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	20. Hoek van Baarland - Ellwoutsdijk	0	12	0	11	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Walcheren	21. Ellwoutsdijk - Hoek van Bourssele	0	9	0	12	2	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	22. Hoek van Bourssele - Sloehaven	0	1	0	13	0</																

Aantal dagen met waarnemingen op de 14 teldata

Aantal dagen met waarnemingen op de 14 teldats																													
Deelgebieden															Recreanten														

[illegible]

